

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

प्रथम वर्ष

सत्र – २

विषय:- आधुनिक भारत – राजकीय, आर्थिक व सामाजिक जडण-घडण (HCG-201)

दिनांक: २०/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. ब्रिटिशपूर्व काळातील, भारतीय समाजातील मुसलमानांचे स्थान, हितसंबंध व भारतीय समाजाशी असलेले त्यांचे संबंध सोदाहरण लिहा.
२. ब्रिटिशकालीन 'शेतकरी व कामगार चळवळी' यावर टीप लिहा.
३. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या कार्याचे मूल्यमापन करा.
४. सर्वोदयाचा अर्थ सांगून त्याचे मूल्यमापन करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये सांगा.
२. संस्थानाचे विलीनीकरण यावर टीप लिहा.
३. १९०९ व १९१९ च्या सुधारणा कायद्यातील तरतुदी सांगा.
४. सांस्कृतिक क्षेत्रातील बदलांचा आढावा घ्या.
५. भारताची फाळणी व त्या सुमारास झालेल्या दंगलीची मीमांसा करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. मुस्लिम लीग
२. ब्रिटिशपूर्व अर्थव्यवस्था व आर्थिक स्थिती
३. बदलते स्त्रीजीवन
४. मानवतावाद

Translation in English

Modern India – India’s Political, Economic & Social Ethos (HCG-201)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the position of Muslims in Indian society, their interests and their relationship with Indian society in the pre-British era.
2. Write a note on “Peasant and Labor Movements” during British period.
3. Evaluate the work of Dr. Babasaheb Ambedkar.
4. Explain the meaning of Sarvodaya and evaluate it.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. State the features of Indian Constitution.
2. Write a note on merger of institutes.
3. State the provisions of the Reform Acts of 1909 and 1919.
4. Review the changes in the cultural sector.
5. Discuss the partition of India and the riots that took place around that time.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Muslim League
 2. Pre-British Economy and Economic Status
 3. A changing woman's life
 4. Humanism
-